

D ů v o d y:

Předpis Šu 14 tiskové novely, podle něhož soud na návrh soukromého obžalobce uloží v odsuzujícím rozsudku zodpovědnému redaktori (a vydavateli) uveřejnění rozsudku, jest velícím a nelze se tedy důvodně odvoláním brániti proti takovému rozsudkovému výroku, když se ani netvrdí, že soud použil předpisu toho v míře větší, než bylo třeba ku zadostiučinění. To pak, co odvolatel uvádí proti výroku o fakultativním uveřejnění nálezu ve smyslu Šu 14 odst. druhý novely, nestačí na doličenou neodůvodněnost výroku, jež ovšem kmetský soud nijak blíže neospravedlňuje. Zákon sám nevylučuje, by kmetský soud nepovolil fakultativní uveřejnění i při urážkách menší váhy, a úvahy obžalovaného o tom, zda bude pro soukromého obžalobce výhodným, by práva jemu daného použil, netýkají se zákonnosti výroku. Odvolání z výše peníze, do něhož obžalovaný má nésti náklady onoho uveřejnění, obžalovaný nijak neodůvodňuje. Nemohlo tudíž ani odvolání obžalovaného býti vyhověno.

Čís. 2700.

»Svádí« ve smyslu Šu 132 tr. zák., kdo přiměje osobu (svěřenou jeho dohledu), ač k tomu nedala podnětu ani výslovným vybídnutím ani nemravným chováním nebo způsobem života, by s ním spáchala nebo snášela jakýkoliv smilný čin. Pokouší se sváděti (§ 8 tr. zák.), kdo se snaží druhého ke smilnému činu přiměti, činu však nedokoná buď pro vlastní nemohoucnost nebo překážku odjinud v to příšlou.

»Smilným činem« není toliko soulož, nýbrž jakékoliv hrubě nemravné jednání, projevující podrážděnost pohlavního pudu pachatelova nebo dráždící pohlavní pud jiné osoby (sahání mezi nohy, lehání si k ženě do postele).

Trestný čin podle Šu 132 III tr. zák. jest dokonán již vykonáním nebo dopuštěním smilného činu.

Pro pojem »svěření« nestačí sice jakýkoliv dohled, zejména ne za všech okolností již dohled, jaký přísluší zaměstnavateli nad čeledí, nýbrž se předpokládá, že je tu poměr obdobný jako při svěření k výchově nebo vyučování, t. j. že nebezpečí větší příležitosti ke svodům nevyplývá jen z hospodářské nebo jinaké závislosti sváděné osoby na svůdci, nýbrž že jest dáno také tělesnou a hlavně duševní a mravní nedospělostí dotyčné osoby a nedostatkem zkušeností nebo rozpoznání dosahu smilných činů; stačí však pro založení onoho poměru přijetí mladistvého děvčete, potřebného výchovy a dohledu, do služby a domácnosti.

(Rozh. ze dne 17. března 1927, Zm I 476/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 1. července 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem

pokusy svedení ke smilstvu podle §§ 8, 132 III. tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Po věcné stránce (čís. 9 a) §u 281 tr. ř.) namítá stěžovatel, 1. že obžalovaný byl neprávem odsouzen pro trestný pokus podle §§ 8 a 132 III. tr. zák., poněvadž prý jeho zjištěná činnost — že si přišel k D-ové lehnouti do postele, že jí sahal pod sukňe a mezi nohy a rozdělával jí kalhoty, — nepokročila tak daleko, by v ní bylo lze shledávati pokus svádění ke smilstvu; ve skutečnosti šlo prý o pouhé jednání přípravné, v němž se ještě neprojevil trestný úmysl pachatelův, přiměti D-ovou k páchání nebo snášení smilných činů; 2. popírá, že tu byl mezi obžalovaným a D-ovou poměr svěřeni, jaký předpokládá § 132. Z toho, že D-ová bez platu obžalovanému sloužila, nelze prý usuzovati na poměr odvislosti, jaký má zákon na mysli; že nebyla svěřena dozoru obžalovaného, vychází prý z toho, že byl jako živnostník stále na cestách a dozor nemohl vykonávati. Než zmateční stížnosti nelze dáti za pravdu: K 1.: Trestná činnost v §u 132 III. tr. zák. záleží ve svedení k vykonání nebo dopuštění smilného činu — nemusí to býti právě soulož. Svádí ten, kdo přiměje osobu (svěřenou jeho dohledu), ač k tomu nedala podnětu ani výslovným vybídnutím ani nemravným chováním nebo způsobem života, by s ním spáchala nebo snášela jakýkoliv smilný čin. Pokouší se sváděti, kdo se snaží druhého ke smilnému činu přiměti, činu však nedokoná buď pro vlastní nemohoucnost nebo překážku odjinud v to přišlou. Smilným činem není — jak již bylo řečeno — toliko soulož, nýbrž jakékoliv hrubě nemravné jednání, projevující podrážděnost pohlavního pudu pachatelova nebo dráždící pohlavní pud jiné osoby. Poněvadž pojmu smilného činu lze nepochybně podřaditi již sahání ženské osobě mezi nohy (na přirození) byť i šatem zakryté, po případě již i lehání si k ní do postele — vesměs činy vzešlé z podrážděného pohlavního pudu, jichž se tu obžalovaný dopustil, jak rozsudek zjišťuje, a poněvadž trestný čin podle §u 132 III. tr. zák. jest dokonán již vykonáním nebo dopuštěním smilného činu, nebylo překážky, by obžalovaný nebyl v těchto případech uznán vinným dokonáním zločinem svádění ke smilstvu. Nemůže si proto stěžovati, že byl odsouzen pouze pro nedokonané svádění, zřejmě proto, že rozsudek stotožňuje smilné jednání se souloží, k níž ovšem nedošlo pro odpor D-ové. Z toho plyne, že nemůže býti řeči o pouhém jednání přípravném, kdyžtž jednání obžalovaného při nejmenším v těch případech, kde D-ové sahal na přirození, byl již dokonáním sváděním podle §u 132 III. tr. zák., v jiných pak (kde ji povalil, do náruče chytil a na pohovku položil, k ní do postele vlezl a ji přemlouval k souloží a snažil se ji učiniti povolnější nadějí, že bude kojnou a bude se míti dobře) pokročilo tak daleko, že se v něm zřejmě projevil úmysl pachatelův směřující k svedení D-ové, by dopustila vykonání smilného činu, t. j. mimomanželské cizoložné soulože, byť i k jeho dokonání nedošlo pro odpor a útěk D-ové.

K 2.: Dlužno připustiti, že pro pojem svěřeni k dohledu ve smyslu § 132 III. tr. zák. nestačí jakýkoliv dohled, zejména ne za všech okol-

ností již dohled, jaký přísluší zaměstnavateli nad čeledí (viz § 16 čeledního řádu ze 7. dubna 1866, čís. 11 z. zák. pro Čechy). Předpokládá se naopak, že je tu poměr obdobný jako při svěřeni k výchově nebo vyučování, t. j. že nebezpečí větší příležitosti ke svodům nevyplývá jen z hospodářské nebo jinaké závislosti sváděné osoby na svůdci, nýbrž že jest dáno také tělesnou a hlavně duševní a mravní nedospělostí dotyčné osoby a nedostatkem zkušeností nebo rozpoznání dosahu smilných činů. Takové vlastnosti činí dotyčnou osobu nejen přístupnější nástrahám a svodům osoby na ni dohlédající, nýbrž i potřebnější dohledu a vedení v ohledu mravním, by nepřišla na scestí. Že takovou osobou byla v době spáchání činu D-ová, nelze popřít, poněvadž tenkrát byla teprve patnáct let stará, nezkušená, a jak rozsudek zjišťuje, nezkažená a dobré pověsti požívající. Tím, že obžalovaný pojal mladistvé děvče, potřebné výchovy i dohledu jako služku do služby a do domácnosti, byl založen mezi nimi poměr, s jakým bývá vždy spojeno právo a povinnost dohledu i nad mravním chováním a jest pro pojem svěřeni lhotejno, zda vykonával obžalovaný skutečně tuto povinnost dohledu, po zákonu mu uloženou čili nic. Okolnost, že D-ová sloužila bez plátu (v rozsudku ostatně nezjištěná) a že nebyla obžalovanému výslovně svěřena snad zvláštním ujednáním rodičů, nemění ničeho na tom, že tu byl ve skutečnosti poměr, s jakým podle všeobecného předpokladu bývá spojeno právo a povinnost dohledu nad mravním vývojem služebné osoby. Snažil-li se obžalovaný — opětovně — porušiv zákonem mu uloženou povinnost, již na sebe vzal již přijetím D-ové do služby, svést ji k mimomanželské cizoložné souloži, by jí tak zneužil k ukojení svých chťičů, — byl právem uznán vinným zločinem podle §§ 8, 132 III. tr. zák. Bylo proto zmateční stížnost zavrhnouti.

Čís. 2701.

»Veřejnými« ve smyslu § 105 tr. zák. jsou věci, které se dotýkají přímo zájmů státního celku neb alespoň veřejným právem chráněných zájmů nějakého kruhu státních občanů a nejsou přikázány soudům, by o nich právoplatně rozhodly; spadají sem smlouvy mezi vojenskou správou a občany o vojenských dodávkách.

»Rozhodováním« jest nejen činnost úředníka, který sám věc přímo vyřizuje, nýbrž i činnost úředníka, který věcně připravuje konečné vyřízení, nebo při něm spolupůsobí, zjednávaje podklady, potřebné k takovému vyřízení.

Dar poskytnutý (nikoliv pouze nabízený) propadá ve prospěch státu (§ 9 zákona o úplatkářství ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n.).

(Rozh. ze dne 17. března 1927, Zm II 475/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 27. srpna 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem svádění ke zneužití moci úřední podle §u 105 tr. zák.